

MŪSŲ LIETUVA

NR 45 (1476) - SEMANÁRIO - 1976 M. LAPKRITIS - NOVEMBRO 11 D. - 1,50 kr
R. Juatindiba, 20 (28) Caixa Postal 4421 - 01000 São Paulo, SP. Tel. 273-0338

LIETUVIŲ IMIGRACIJOS BRAZILIJON 50-METIS (1926-1976)

Bendrieji žygiai

Nė viena laisva visuomenė nėra uniformiška — joje veikia daugybė grupių, grupelių, reiškiasi įvairios idėjos ir daro ją įvairialypę. Ir tai natūralu, nes patys žmonės savo prigimtimi yra įvairūs. Jeigu jie būtų manekenai, viskas būtų uniformiška, ir betkoks įvairumas nebūtų galimas. Bet tada nebūtų ir visuomenės, o tiktai gyvūnų banda arba figūrų rinkinys. Žmonių visuomenė yra gyvas organizmas, kuriame pulsuoja gyvenimas, panašus į daugiaspalvį vitražą. Kartais jis reiškiasi didelėmis bangomis, jaudinančia įtampa, o kartais idiliškai plaukia, kaip rami upė, tačiau kiekvienu atveju visuomenė išlieka bendrame kelyje. Mat, joje, šalia įvairumo bei daugiariopumo veikia pagrindinė jungtis, kuri neleidžia visuomenei iširti. Yra, sakytume, kažkoks nematomas cementas, kuris taip jungia visuomenę, kad net ir krizių metais išlaiko ją principinėje vienybėje. Tai matyti ir tautų gyvenime, ypač tais laikotarpiais, kai kyla karai, revoliucijos, partijų kovos, kai tautiečiai sukyla prieš tautiečius. Atrodo, kad tauta, patekusi tokion audron, subyrės ir išnyks. O, žiūrėk, praeina audra, ir tauta vėl atsigauna. Patiria daug nuostolių, netenka daugelio savo žmonių, bet nežūsta, nes vistiek pasilieka pagrindinė jungtis. Jos dėka tauta atsilaiko, vėl susicementuoja ir kuria naują gyvenimą, pasimokiusi audroje.

Zvelgdami į savąją tautą, jos praeitį, matome nevieną audrą — vienos praėjo, kitos dar tebesiaučia. Buvo laikai, ypač svetimųjų okupacijose, kai atrodė, kad lietuvių tauta jau atsidūrė ties mirties slenksčiu, nes savitą, tautinį įvairumą buvo beužgožiantis svetimas. Vis dėlto tauta atsilaikė, nes neprarado pagrindinės jungties. Buvo sunkių laikų ir mūsų išseivijoje, kai politinės ir ideologinės grupės nebegalėjo susikalbėti, kai vieton bendro darbo rinkosi bendrą kovą. Atrodė, kad einama į galutinį subyrėjimą. Vis dėlto taip neįvyko — lietuviškoji išseivija atsilaikė. Principinė jungtis neišnyko net ir labai karčiose tarpusavio kovose. Joms praėjus, visi pasijuto esą tie patys lietuviai, kurių bendra tėvynė yra Lietuva. Visais tokiais atvejais labai daug lemia bendrieji žygiai, galį uždegti visas tarp savęs kovojančias grupes. Vienas tokių žygių buvo Lietuvos nepriklausomybės atgavimas. Jis tiek paveikė politines bei ideologines grupes, kad jos sužiuro į Lietuvą kaip į naujai nušvitusį švyturį, jungiantį įvairiaspalvius visus tautiečius naujai ateičiai. Šiandieną, deja, to didžiojo švyturio nėra, todėl gyvename sutemas, kuriose atsinaujino grupinės kovos, nors ir netokiu mastu bei būdu, kaip praeityje. Principinė tautinė jungtis tebėra, bet jai gaivinti reikia bendrų žygių, kurie apimtų visą išseiviją ir rastų atgarsį pačioje Lietuvoje.

Kas tie per žygiai? Tikriausiai ne kariniai. Jie turėtų būti laisvės ir kultūros žygiai, išaugę iš kasdieninės mūsų išseivijos veiklos. Toks žygis buvo pvz. lietuvių jaunimo kongresas P. Amerikoje. Jis, kaip ir anksčiau buvusieji, atkreipė ne tik jaunimo, bet ir visos lietuvių išseivijos dėmesį, išjudino nevienos šalies jaunimą bendrajai veiklai. Toks bendras žygis būna mūsų dainų šventės. Jos prabyla į visą išseiviją savo lietuviška laisvės dvasia, pažadina tautinį jausmą ir paskatina bendram darbui. Prie bendrųjų žygių priklauso mūsų tautinių šokių šventės. Tiesa, pirmoje eilėje jos sutelkia jaunimą-šokėjus, bet dar daugiau sutelkia jos žiūrovų ir tuo būdu tampa visuotiniu įvykiu, gaivinančiu bendrą

Užmiršta tauta Europoje

Labai puikus kolumnisto Andrew Greeley straipsnis apie ok. Lietuvą ir liberalų veidmainystę

Washingtonas. — Kolumnistas Andrew Greeley Universal Press sindikatinėje spaudoje

parašė labai puikų straipsnį "Europe's forgotten people". Tie užmirštieji yra lietuviai savo tėvynėje. Džiaugiasi, kad pagaliau ir katalikų liberalai praregėjo, jog tai nėra propaganda, ir jų žurnalas "The Commonweal" yra pirmas, kuris pralaužė tylos suokalbį apie politinius ir religinius persekiojimus Lietuvoje.

Dviejuose paskutiniuose žurnalo numeriuose buvo ne tik aprašyta priespauda, bet ir Amerikos liberalų hipokrizija, veidmainystė. Jie daug šaukia ir reikalauja laisvės ir teisingumo Čilėje arba Viduriniuose Rytuose, bet ignoruoja pavergtas tautas Rytų Europoje. Tie du "Commonweal" straipsniai sutampa su prezidento Fordo Helsinky atidavimu sovietams Rytų Europos metinėmis ir yra pamerkimas tų katalikų, kurie mano, jog "socializmas" pasidare liberali ir progresyvi politinė sistema, sako Greeley.

Kodėl Amerikos žinių perdavimo institucijos ignoruoja pagrindinę "Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kroniką"? Kodėl yra daug tokių, kurie susirūpinę Pietų Afrika ar Čilės disidentais, bet nėra girdėję apie Kovaliovą? Ir čia yra priekaištas Amerikos elitui, žinių agentūroms. Jiems svarbu ne pats faktas, ne tai, kas yra daroma, bet svarbu, kas tu esi. Jeigu esi lietuvis, tai neverta minėti.

"Esu daug kartų sakęs žydų draugams, kad remsiu Izraelį, bet stebiuosi, kodėl jie nesisieloja apie Lietuvą. Daug kas atsako: "Lietuva yra integralinė Sovietų Sąjungos dalis", arba "Tai visai skirtingas reikalas negu Izraelio", arba net "Lietuviai yra antisemitai". Lietuva yra tiek pat integrali Sovietų

Sąjungos dalis, kiek Tibetas dalimi Kinijos, Šiaurės Airija dalimi Anglijos arba Prancūzija 1940 — 1945 metais buvo dalimi Vokietijos. Ji (Lietuva) buvo okupuota jėga, įsiveržus raudonajai armijai.

"Nėra abejonės, kad yra šiek tiek lietuvių ir antisemitų, bet nėra jokio pagrindo tvirtinti, jog visa tauta dėl to būtų kalta. Lietuvos padėtis yra skirtinga negu Izraelio. Izraelis kaip valstybė tėra vos 30 metų, kai Lietuva beveik tūkstančio metų. Abi šalys yra nedidelės, abi nori laisvai gyventi. Jeigu remiame vieną, logiškai ir etiškai turime remti ir antrą.

"Stebiuosi, kodėl protestantų "Christian Century" skiria daug laiko priespaudai Lotynų Amerikoje, bet neturi laiko Rytų Europai... Ar galima tikėtis, kad apie Lietuvą kalbėtų ir Jimmy Carteris? Klausimas absurdiškas ir jis parodo, koks gilus ir nesutaikomas dvigubas Amerikos liberalų standartas, ir kokią pasibiaurėjimą sukelia jų hipokrizija", sako kolumnistas.

DR AUCAS

ŠIŲ DIENŲ KANKINIAI

Tikinčiųjų, ypač mokinių, persekiojimas nei kiek nesumažėjęs. Tik jis ne toks viešas, o subtyliai kamufluojamas. Pavyzdžiui, vieną milicininką, gaušios šeimos tėvą, vadovybė įtarė esant tikinčiu. Emė tardyti,

— Ar tiki?

Tas atsakęs, išsisukinėdamas:

— Kas begali tikėti šiais laikais?

— Gerai, jei netiki, tai spjauk į šitą.. — Ir padėjo ant stalo kryžių.

Kai tas atsisakė spjauti, tai neteko darbo ir buto.

(Įvykį atpasakojo iš Lietuvos atvykęs tautietis).

lietuviškąją dvasią. Tuo būdu šokių šventė mums nėra tik paprastas koncertas, bet ir viltinga, džiugi tautinė šventė. Prie bendrųjų žygių priklauso ir Pasaulio Lietuvių Bendruomenės seimai, į kuriuos suvažiuoja viso laisvojo pasaulio šalių lietuvių atstovai. Tie seimai galėtų būti dar visuotinesni, jei būtų platesnio masto ir išaugtų į pasaulio lietuvių kongresus. Paskirose šalyse rengiamos Lietuvių Dienos ar net savaitės. Tai irgi bendri žygiai, kurie, kad ir siauresniu mastu, telkia tautiečius bendram darbui. Visa tai rodo, kad mūsų išseivijoje yra daug iniciatyvos, organizuojančios bendruosius žygius. Tą iniciatyvą reikia ir toliau puoselėti, stiprinti, kad ji nuolat gaivintų tautinę mūsų jungtį ir neleistų jai nusilpti grupinėse trintyse.

T. Z

LIETUVIAI PASAULYJE

TIKĖJIMO KELIAIS AMAZONIJOJE

Kalbos ypatybės

KUN. BĖKŠTA PASAKOJA

Virš 25 metus išgyvenęs Amazonijos indėnų tarpe, lietuvis saulezietis kun. Bėkšta gerai pažįsta jų kultūrą, papročius, kalbas, nors ir toje srityje gyvena labai daug tautų. Pavyzdžiui, Rio Negro prelatojūroje kalbamos 37 indėnų kalbos, kurių kun. Kazimieras moka keturias. Ir kiekviena gentis turi skirtingas legendas, mitus kuriuose perduodama jų istorija ir moralės dėsniai.

Yanamoni indėnai, gyvenę pietų Venecueloje ir šiaurės vakarų Brazilijoje, skaitomi paskutiniai žmogėdros. Mokėdamas jų kalbą, kun. Bėkšta gerai pažįsta jų papročius ir gyvenimą. Pasakoja ir apie kitas indėnų gentis, ypatingai tukanus. Čia skaitytojui patiekiamos kun. Bėkštos pasakojimų nuotrupos.

Pagarba mirusiesiems

Yanomani indėnai savo mirusiųjų kaulus sudegina, kol lieka tik saujelė pelenų. Šiuos pelenus jie įmaišo į pagal jų tikybos dėsnius paruoštą girą, kurią vėliau išgeria. Pamatę, kaip baltieji laidoja mirusiuosius, indėnai sako: „Jūs visai negerbiate savo mirusiųjų, leisdami, kad kirmėlės juos sunaikintų. Mes savuosius nešiojame prie savo širdies“.

Kasmet visa eilė dienų skiriama mirusiesiems pagerbti. Kiekviena šeima garsiai apraudoja savo narius, giedodama gaudžias raudas. Kadangi kaimelis įrengtas apskritose pastogėse, kurios kiemo pusė atdara, šios religinės šventės metu didžiausias triukšmas.

Kun. Bėkšta pasakoja, kad indėnų kalbos labai žodingos ir daug turiningesnės už portugalų kalbą. Pavyzdžiui, jam atsisveikinant indėnai jam pasakė žodį, kuris reiškia „draugas iš toli“ – „Tu esi mūsų draugas-iš-toli“. Paklause, ką šis žodis reiškia, sužinojo: „Kai tu esi toli nuo mūsų mes galvojame apie tave“.

Jų kalboje yra 11 esamųjų laikų ir 35 būtieji laikai, ir todėl indėnai gali daug tiksliau išsireikšti. Pavyzdžiui, ieigu kas paklausia, kur tu dirbi, portugaliskai atsakoma: „Aš dirbu São Paule“. Bet iš tikrųjų šiuo metu nedirbu ir nesu São Paule, o esu kitur kelionėje. Taigi, atsakymas nėra visai tikslus. Bet indėnų kalba turi tikslų esamąjį laiką, kurio prasmė visai aiški.

Prieš maždaug 400 metus portugalų kalboje pradėta raidė „j“ tarti kaip „ž“, ir taip pat indėniškus vietovardžius ir panašiai. Pavyzdžiui, tariama „Guaružá“, „cažu“ (Guarujá, caju). Indėniškai šie žodžiai yra „Guaruya“ ir „cayu“. Guarulhos ir Guarujá yra tas pats žodis, nes nėra kai kuriems garsams tikslaus atitikmens.

Virš dvidešimt metų viena indėnų gentis maldą Tėve mūsų kalbėjo visai klaidingai. Mat, misijonierius, nemokėdamas jų kalbos, klausinėjo pažodžiui kiekvieną maldos žodį. Kai priėjo prie „teateinie tavo karalystė“, Jis paklausė „kas tai yra“? Indėnai atsakė, „Kas tai yra?“ (žodis „karalystė“). Kunigas manė, kad jie man pasakė žodį „karalystė“ sava kalba. Todėl indėnai meldėsi: „teesie tavo valia, teatenie kas tai yra, kaip danguje.“

Giminystė

Indėnų tarpe (pastebėtina, kad čia kalbama nebūtinai apie visas indėnų tautas, bet arba apie yanomani, tukanus ar kitas gimines, kurias kun. Bėkšta pažįsta (visi

kartu gyvenančios genties nariai yra „broliai ir seserys“. Vaikai tėvo ir motinos brolius bei seseris (tetas ir dėdes) vadina „tėvais“ ir „motinomis“. Vienas našlaitis kun. Bėkštai sakė: „Mirė visi mano tėvai ir visos motinos“.

Vyrii mirus, vaikai palieka su tėvo giminėmis, o žmona (motina) grįžta į savo gentį. Bet našlės nėra apleistos. Kai iš medžioklės parnešamas žvėris, kai kurios kūno dalys (pavyzdžiui, kepenys) valgomos tik našlių, niekas kitas jų negali liesti. Nežiūrint kuri šeima parsineštų maisto, našlė priena ir pasiima, kas jai priklauso. Tai yra indėniška INPS tvarka.

Kai indėnai eina miške, pirma eina vaikai ir moterys, tada tik ginkluotas vyras, nes leopardas (onça) puola visada paskutinįjį. Todėl ir didmiestyje einančius indėnus, kurie save skaito civilizuotais „galima atskirti“ nes jie laikosi tos pačios tvarkos.

Sugyvenimas su gamta

Indėnas per tūkstančius metų visai sutapo su gamta ir su ja kuo puikiau sugyvena. Jiems „žalia“ net nėra spalva. Yra tokia palmė, „papunha“, kuri duoda vaisių kekes. Žievė – kamienas – spygliuoti. Baltas žmogus tokį medį nukirstų vaisiams paimti, o indėnas pasigamina iš pagalių dvejus lyg žirkles, kuriomis viena virš kitos keldamas užlipa ir nukerta kekę.

Baltieji ir indėnai visai kitaip degina mišką žemės ūkiui. Baltieji nukerta medžius bei krūmus ir stengiasi viską visai sudeginti, kad liktų kuo mažiau kelmų, kritusių kamienų. Indėnai, nusižiūrėję lietaus laiką, nudegina tik lapus, nesudegindami plonojo Amazonės juodžemio sluoksnio bakterijų ir maistingų elementų. Ketveris ar penkeris metus auginę vaisius ir daržoves, tą vietą apleidžia ir išdegina naują. Prie senos galima sugrįžti tik už 15-16 metų, kai vėl gamta atnaujino plonąjį juodžemio – supuvusių lapų ir kt. sluoksnį.

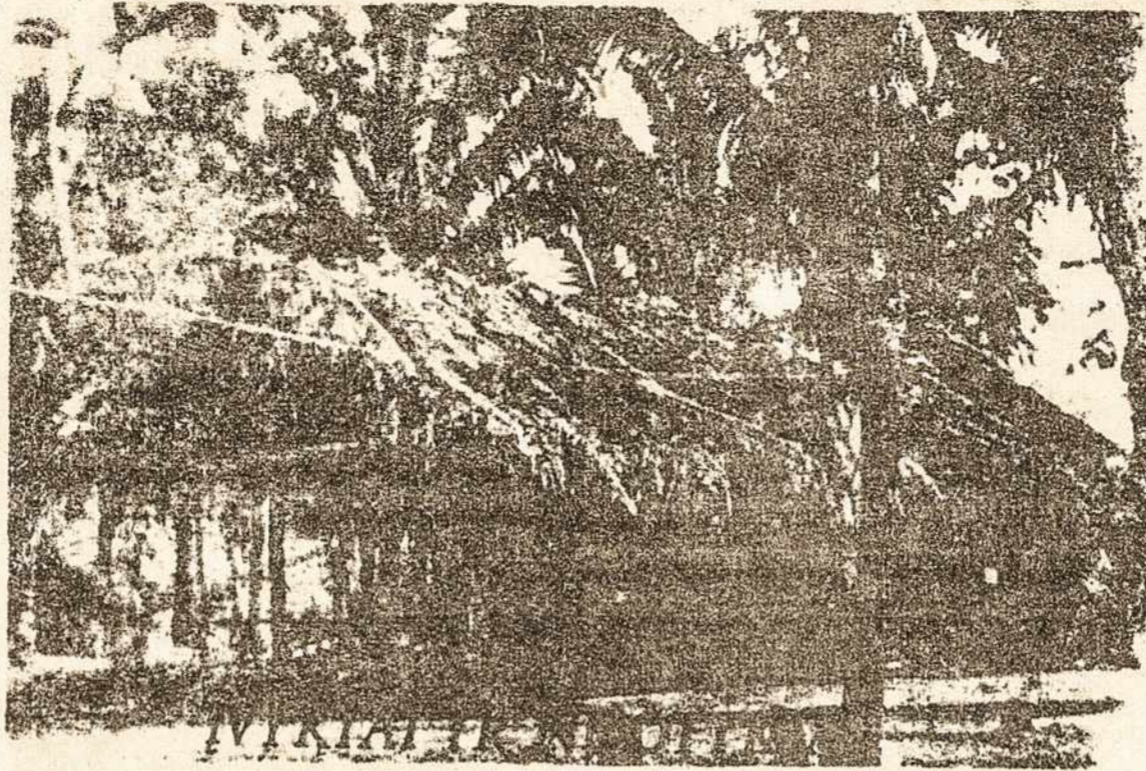
Daug kur baltieji išmoko iš indėnų sodinimo būdą, kuris geriausiai panaudoja sklypą: sodina, pavyzdžiui, indėnišką bulvę (mandioca, macaxeira) tarp bananų kelmų. Jeigu būtų sodinami tik bananai, jų vis vien būtų tiek pat, ir tiek pat būtų atskirai sodinamų bulvių, tokio dydžio sklype. Todėl sodina kartu, vietoj dvigubame sklype atskirai.

Ligi šiol guaranos sėklos buvo Amazonijos indėnų (prie Mauės ir Andirá upių) monopolis, nes jie neišduodavo paslapties. Dabar valdžia nori steigti guaranos sodus. Išpardavę guaranos sėklas, indėnai gamina ir gėrimą iš žiedų, kurie taip pat stipriai stimuliuoja žmogų.

Amazonijos turtai

Žemės palydovų – satelitų pagalba dabar daug geriau pažįstami šios srities turtai, ypatingai metalų rūdys, pati topografija – paviršiaus žemės kaip upės ir kalnai. Iš pradžių vieškeliai buvo tiesiami neištudijavus paties paviršiaus, todėl, pavyzdžiui, kelias iš Brazilijos į Kolumbiją Amazonės valstijos šiaurės vakaruose buvo sustabdytas, nes staiga susikirto su 200 kilometrų kopomis, nes visas Amazonės upės baseinas seniau buvo jūros dugnas.

Vienoje Roraimos teritorijos šiaurės vietoje buvo pasakojama apie misijonierių, kuris buvęs la-

MISIJOSE

bai pasišventęs, nes rytą pravesdavo pamaldas, o paskui visą dieną kasdavo. O keisčiausia, kad jo misija buvo tokioje vietoje, kurioje nėra indėnų. Buvo ištirta, kad amerikietis protestantų misijonierius kasė žemės turtus, kurie buvo išvežami léktuvu.

Indėnų papročiai

Kun. Bėkšta pasakoja, kad indėnų tautų papročiai skiriasi, ir kad išmokti galima su klystant arba pasiklausiant indėnų palydovų. Pavyzdžiui, kartą į didžiulę indėnų seklyčią jis pats jėjo pro duris, kurios yra moterų durys, vietoje prie kitoje pastato pusėje esančias vyrų duris. Indėnai jautėsi taip nejaukiai, stengėsi visai nekreipti į jį dėmesį, kad jis taip nepadoriai pasielgė. Tada, kai pasiklausė palydovo, išėjo lauk ir jėjo pro vyrų duris, ir visi jį džiaugsmingai pasveikino ir apkabino.

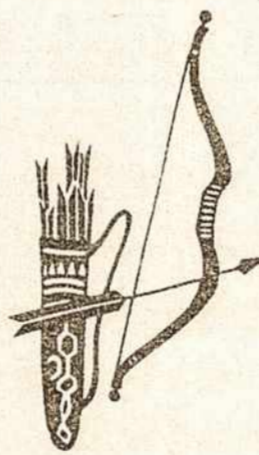
Vienoje giminėje įprasta su visais pasisveikinti, paduoti ranką. Atvykęs svečiuotis kitoje tautoje pripratęs gyventi misijonierius to nežinojo ir nepasisveikino su kiekvienu prie upės kranto sustojusiu. Indėnai sakė „Koks tas kunigas išdidus“. O kun. Bėkštai atsitiko, kad atsisveikinant viena senutė jam nepaduoda rankos. Paklause, kas yra, sužinojo, kad kai jis atvyko į kaimelį, su ja nepasisveikino, jos „nematė“, tad dabar ji „jo nemato“.

Indėnų likimas

Kartą prie vakarienių stalo kun. Bendoraičio namuose Rondonijos gubernatoriaus sekretorius paklausė kun. Bėkštos apie indėnų likimą, ir kun. Kazimieras pasakė, kad nėra būdo su visomis giminėmis vienodai elgtis, nes kiekviena turi savo istoriją. Yra genčių, ku-

rios jau dešimtmečius turi ryšių su baltaisiais – joms reikia vienos politikos; kitos tik dabar užtinkamos – joms reikia kitos. Iš viso, ligi šiol įstatymai ir (seniau) indėnų specialistai indėnus laiko kaip mažamečius ar protiniai atsilikusių. Kun. Bėkšta sako, kad jie yra visų pirma žmonės, ir jeigu reikia ką su jais apspręsti, reikia su jais tartis, atsiklausti kiekvienos tautos ar grupės senųjų tarybos išsiaiškinti.

Toks buvo baltųjų elgesys su indėnais, kad dažnai jiems gėda pasisakyti, kad jie yra indėnai. Tokių Manaus mieste yra daug. Tik ilgiau su kun. Bėkšta pasikalbėjęs prisipažįsta, kad yra tokios tai genties indėnas. Kai baltieji, įtraukdami indėną į savąjį pasaulį nuvertina jų kultūrą, papročius, indėnas jaučiasi prastesnis. Seniau indėnų tikybos ir kitos apraiškos buvo laikomos velnio darbas, dabar, ypatingai pagal Vatikano suvažiavimo konstituciją apie kultūras, vis daugiau siekiama išmokti ir vertinti indėnų tautų kultūras, vertybes, galvojimo būdą.

Kai kurie kaltina misiją indėnų naikinimu. Bet, pastebi kun. Bėkšta, dažnai pirmieji čiabuvių skaičiai buvo misijonierių ar vyskupų duoti iš akies, ir tik vėliau pasisekė juos tiksliai suskaičiuoti. Todėl skaičius atrodo sumažėjęs, kai tuo tarpu skirtumas yra tik tarp

apytikslis ir tikslaus. Iš tikrųjų, misijų globoje esančių indėnų skaičius auga. Iš viso, baigia kun. Bėkšta, nereikėtų tiek rūpintis indėnų „pacifikacija“, kiek „pacifikuoti“ baltuosius, kurie su indėnais susitinka ne tik kelių statyboje, bet gumos ieškodami, rūdis kasdami ir kitomis progomis. Dažnai pirmieji su jais susitinka prasčiausi baltųjų kultūros atstovai.

A. Saulaitis

ŠYPSENOS

Trumpina gyvenimą

— Privalau jus išpėti, jog alkoholis trumpina gyvenimą!

— Tuo aš ir pats, gerbiamas gydytojai, įsitikinau: niekur taip greitai laikas nebėga, kaip prie taurelės.

Koncerte

— Ką vakar koncerte girdėjote?

— Daug ką: Petrą iš darbo atleido, Pranaičių duktė vyrą iš namų išvijo, o Marytė bobute tapo...

PAS PSICHIATRĄ

Pacientas skundėsi psichiatrui savo atmintimi, nes visada užmirštas dalykus.

— Ką man daryti, daktare? — klausė jis.

— Šimokėk man iš anksto, — patarė psichiatras

IŠSKIRTINĖ PAGARBA

Aprodant Vilnių, atvykusiems iš užjūrio gimimėms, einant pro keturių sušaudytų komunistų masyvų paminklą, kur vaizduojama vienas suklypęs draugas, prilaikomas už pažastų kitų draugų, rodydami į paminklą sako:

— Matot, kaip pas mus gerbia nusigėruslus.

PARDUOTUVEJE

Pasimatavusi ne mažiau kaip dvidešimt skrybėlaičių, pirkėja kreipiasi į pardavėją:

— Vis dėlto aš imu šitą. Kiek mokėti?

— Nė kiek, madam. Su ja ant galvos jūs atėjote.

RYTAS

— Šiandien jūs pavėlavote dvidešimt minučių, ponas Braunai.

— Atleiskite, pramigau.

— O viešpatie! Tai jūs dar ir namie miegate?

Savantas su „draugystės juosta“ ir... auskarais

Misijoms reikia daug pagalbos ir maldų, daug darbo ir ne mažiau laiko. Dievo yra laikas, Misininkų yra darbas, maldos ir pagalba yra kiekvieno mūsų pareiga. (D. Bosco)

TIESA IR GYVENIMAS

Eucharistiniame kongrese II

Lietuviai įvairiuose tarptautinio pobūdžio renginiuose

V. MATULAITIS

Rugpjūčio 1. sekmadienį, apie 4 v. p.p., rytiniame Filadelfijos miesto krašte daugelis gatvių buvo užpildytos eucharistinio kongreso procesijos dalyviais. Eisena prasidėjo 5 v.p.p. nuo Nepriklausomybės salės pro miesto rotušę į Šv. Petro ir Pauliaus katedrą ir B. Franklin Parkway iki Dailės muzėjaus. Procesijoje dalyvavo apie 50.000, o iš viso buvo apie 250.000 žmonių.

Tautiečiai procesijoje

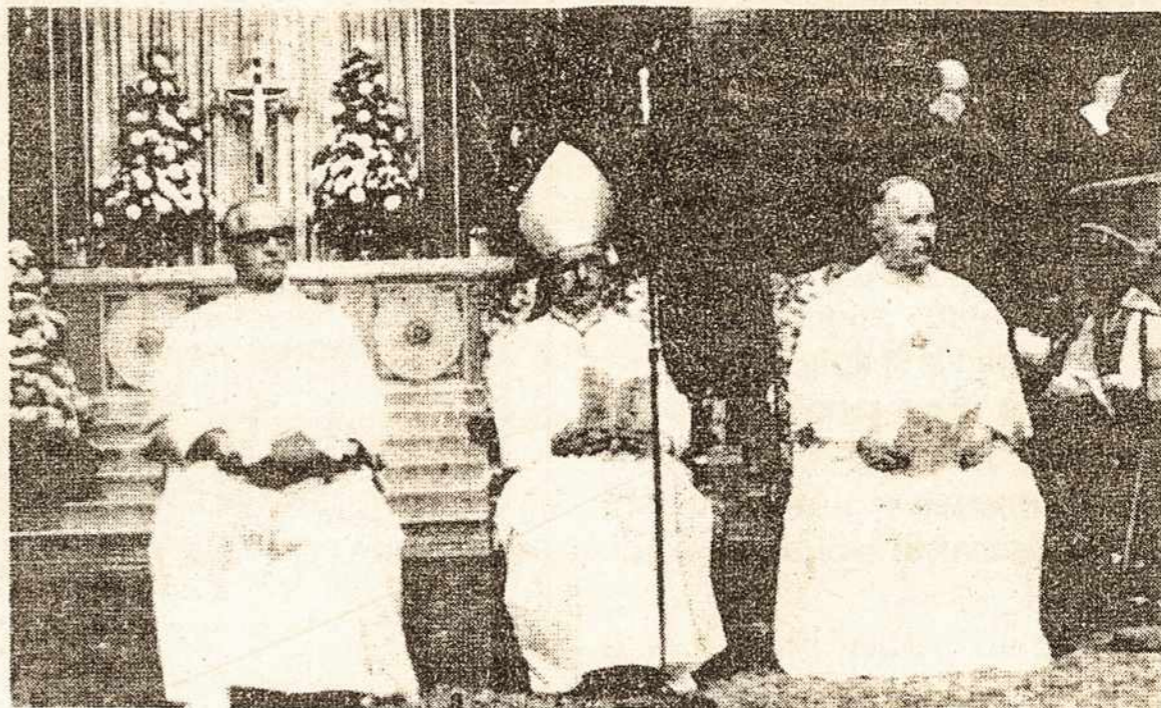
Lietuviai procesijoje dalyvavo keliomis grupėmis: atskirai parapijos su paveikslais, vėliavomis ir lietuvių bendruomenė su tautine vėliava. Iš lietuvių procesijoje buvo geriausiai matomas Šv. Andriejaus parapijos nešamas lietuviškas medinis kryžius su darželiu. Šį kryžių suprojektavo ir per porą mėnesių padarė Jonas Skladaitis. Kiekviename kryžiaus ketvirtyje yra simbolinis balandis, o iš šalių lyg rankos, suglaustos maldai pagal šio kongreso ženklą. J. Skladaitis laikinai atsisakė iš savo darbovietės, kad galėtų padaryti kryžių. Jis ateina parapijai ir lietuvių bendruomenei padėti, kai yra reikalas, o nėra darbininkų. Dažnai prisideda ne tik darbu, bet ir pinigais. Jis suponia globojo ir "Tėviškės Žiburių" atstovą. Nešant kryžių gatvėmis, lietuviai susilaukė daug plojimų bei fotografų. Eisena slinko pamažu, ir tik po 8

v. lietuviai sustojo B. Franklin Parkway, kur prie 21-mos gatvės plevėsavo Lietuvos vėliava. Visame B. Franklin Parkway nuo liepos 4 d. parado yra iškabinotos valstybių vėliavos, kurias pripažįsta JAV.

Pro sustojusius procesijos dalyvius iš katedros ėjo kardinolai, vyskupai, dalis kunigų ir paskiausiai didžiuliame baltame vežime vyko popiežiaus legatas kardinolas James Knox. Jis atnašavo Mišias ir sakė pamokslą. Komunija buvo dalinama visai miniai gatvėse. Pakylėjimo metu visi dalyviai turėjo degančias žvakutes, kurias sutartinai pakeldavo augštin.

Paroda Civic Center

Siame milžiniškame pastate (321.000 kv. pėdų) buvo viena didelė auditorija, kelios mažesnės salės, daug atskirų klasių didumo salių konferencijoms, spaudos centras ir didžiausia parodų salė. Joje buvo šimtai įvairių parodėlių. Centre, prie bėgančių laiptų, buvo Erlebacher sukurta statula — Jėzus laužia duoną. Ji buvo papuošta nemažu gėlių darželiu. Už keleto žingsnių — lietuvių paroda, kuri išsiskyrė iš visų kitų parodėlių. Net direktorė, kuri skirstė parodėlėms vietas, pasakė nesitikėjusi tokios įspūdingos parodėlės. Joje buvo labai gražiai išdėstyti Juozo Jasiūno lietuviški audiniai, juostos, margučiai ir inž. Viktoro Veselkos medžio drožiniai — kopyltstulpiai, lėkštės, medžio figūros.

Lietuviai vyskupai tarptautiniame eucharistiniame kongrese lietuviškų pamaldų metu. Iš kairės: vysk. A. Deksnyš, vysk. V. Brizgys, vysk. L. Povilonis (iš okupuotos Lietuvos) Nuotr. V. Matulaičio

Kopyltstulpiai labai gražūs, o lėkštėse ir medžio figūrose buvo matyti gyvumas, judesys, išraiška. Abu menininkai gyvena Detroite. Jie tik laisvu laiku dirba šiuos meniškus darbelius.

Buvo išdėstyta ir gintaro dirbinių. Kraštiniame skyriuje vaizdžiai paveikslais ir žiniomis parodytas religijos persekiojimas dabartinėje Lietuvoje. Daugiau informacijos buvo pateikta spausdiniuose. Daugelis žiūrovų klausinėjo apie Lietuvą.

Kitų tautybių bei misijų centrų suruoštose parodėlėse buvo išdėstyti seni liturginiai drabužiai, senos ir naujos knygos, fotografijos ar sugrūstai pridėtas vienas kitas rankdarbis.

Parodų salė ir pagrindinis kongreso pastatas buvo atidaryti visą savaitę. Lankytojų buvo labai daug.

Veteranų stadione (66.000 vietų) rugpjūčio 2 d. "Vilties" choras gražiai pagiedojo kelias lie-

tuviškas giesmes prieš iškilmingas šv. Mišias už teisingumą ir taiką.

Simpoziumas

Civic Centre rugpjūčio 3 d. kun. K. Pugevičius vadovavo simpoziumui "Siandieninė Katalikų Bendrija Lietuvoje. Ukrainoje ir Rytų Europoje". Dalyvavo pilna salė žmonių. Pranešimus skaitė rumunų, kroatų, ukrainiečių, vengrų ir lietuvių atstovai. Kun. K. Pugevičius parodė originalų "LKB Kronikos" numerį (1976. IV. 18). Pranešimuose buvo pateikti statistiniai duomenys apie komunizmo siautėjimą R. Europos kraštuose ir pabrėžtas komunistų nesilaikymas jų pačių konstitucijos bei įstatymų. Buvo iškelta mintis, kad reikia jungtis visiems prieš komunizmą bendrai kovai. Gaila, kad nebuvo planuota ir neliko laiko ką nors tuo reikalu diskutuoti ar padaryti.

Lietuvių giesmės

Čiurlionio ansamblis rugpjūčio 7 d. pirmą kartą atliko A. Mikulskio parašytas Mišias Šv. Petro ir Pauliaus katedroje, kur visos 1.500 vietų buvo užimtos. Mišios buvo laikomos iškilmingai su 4 lietuvišiais vyskupais ir apie 40 kunigų prie altoriaus. Mišių kompozicija gerai atitinka maldų žodžius ir dvasią.

Čiurlionio ansamblis turėjo dar du viešus pasirodymus — Nepriklausomybės salėje ir universitete. Čiurlionio ansamblyje yra daug jaunų veidų.

Rugpjūčio 8. sekmadienį, lietuviai dalyvavo iškilmingose uždarymo Mišiose "Statio orbis", kuriose JAV prezidentas G. Ford ir popiežius (per satelitą) perdavė savo sveikinimus. Ten lietuvaitės atnešė prie altoriaus auką su daugeliu kitų nešėjų. Lietuvių grupėje beveik visos moterys buvo pašipuošusios tautiniais drabužiais, o priekyje plevėsavo trispalvė vėliava

Filadelfijos lietuvių Šv. Andriejaus parapijos nariai žygiuoja eucharistiniame kongrese procesijoje. V. Matulaitis

JAUNIMAS SVARSTO OKUPUOTOS LIETUVOS PADĖTĮ

Reta kuri LFB poilsio ir studijų savaitė neturėjo jaunimo simpoziumo. Pereitais metais mūsų jaunimas LFB stovyklose Kennebunkporte gvildeno temą "Turime jaunimą visą laika, bet kur jis dingsta". LF bičiulių rengiamus simpoziumus vieni laiko kaip mėginimą jaunimą pritraukti į bičiulių eiles, bet rengėjų noras yra sudaryti sąlygas mūsų aktyviam jaunimui pasisakyti aktualiais mūsų kultūriniais, politiniais ir net religiniais klausimais ir padiskutuoti su vyresniais, jau gyvenimo mokyklos daug paragavusiais likimo draugais tautiečiais. Čia turi būti išgirstas balsas ir tų, kurie gal ir netrukus suks lietuviškojo gyvenimo ratus tada, kai jau nemažai ir šių studijų dalyvių nebus mūsų tarpe ar ramiai linguosis pensininkų supamose kėdėse. Ne visada sutinkame su jaunimo mintimis, bet studentija ir jaunimas visada yra buvę gyvenimo dinamikos rodikliai, sukilimų pionieriai, drąsių idėjų skelbėjai. Juos išgirsti labai įdomu.

Dvidešimtoje LFB stovykloje Dainavoje jaunimo simpoziume dalyvavo jaunimo atstovai, lankęsi Lietuvoje, studijavę Lietuvos ir lietuvių klausimus ne tik iš knygų, bet ir iš realios tikrovės. Jų pokalbių tema originaliai buvo pavadinta "Pažinkime dabartinę padėtį Lietuvoje", bet vėliau praplėsta nauju papildymu "Ko Lietuvos lietuviai laukia iš mūsų".

Rugpjūčio 7 d. šeštadienio priešpiečių susirinko, tur būt, dauguma stovyklos dalyvių ir svečių, o jų jau siekė arti pusantro šimto, į didžiąją Dainavos stovyklos salę.

LFB centro valdybos pirm. dr. Česius Kuras supažindino su pokalbio dalyviais: Linas Kojelis iš Californijos, baigęs politinius ir ekonominius mokslus. Toliau studijuos teisę. Ateitininkas, lietuvių ir amerikiečių sąjūdžio bendradarbis, politinių karikatūrų menininkas.

Daina Kojelytė — magistrė bibliotekininkė, studijas tęsia toliau, ateitininkė, veikli jaunimo veikėja. Studentė Violeta Abariūtė iš Detroito, lankiusi Vilniaus universiteto vasaros kursus, aktyvi skautė. Viktoras Nakas iš Detroito, baigęs istorijos ir politinius mokslus, ateitininkas, uoliai besireiškias lietuvių ir amerikiečių politiniame gy-

venime. Moderavo Linas Kojelis.

Simpoziumo dalyviai padarė savo pagrindinius pranešimus. Jie buvo gerai paruošti, apgalvoti, neišstęsti.

Daina Kojelytė analizavo jaunimo, buvusio Lietuvoje, Atelty paskelbtos anketos duomenis, patiekdama įdomių komentary. Violeta Abariūtė nurodė, kad Lietuvon važiuoją turi būti pasirošę, susirinkę informaciją iš tikrų šaltinių visais socialiniais, istoriniais, religiniais klausimais. Vasaros kursų studentai Vilniuje yra apgyvendinami bendrabuty. Atskirai išvažiuoti iš Vilniaus leidimo neduodama. Rengdavo bendrų ekskursijų. Kursantai jautė suvaržymų, bet ne moralinio teroro. "Sienos turi ausis" — vieša paslaptis. Lietuvoje žmonės gyvena, yra pavalgę. Vilniuje gerai apsirengę, nenustoją vilties. Dvasinio maisto alkis stiprus. Lietuvą radome tokią, kokią tikėjome rasti, kaip buvome skaitę ir girdėję. Kursai atidarė duris gilesniam Lietuvos pažinimui.

Vaizdingu žodžiu, gražia taisyklinga kalba, kokios galėtų pavydėti ir ne vienas ir Lietuvoje mokslus baigęs, Viktoras Nakas palietė vieną aspektą iš klausimų serijos: "Ko pavergtas lietuvis laukia iš laisvėje gyvenančių lietuvių". V. Nakas kalbėjo apie politinę to klausimą dalį. Jis su užsidegimu ir įtikinimu ragino lietuvius jungtis į politinį Amerikos gyvenimą. Tuo būdu galima Lietuvos bylai daug padėti. Reikia kovoti su

asimiliacija. Pasidaryti politiniais profesionalais. Iki šiol esame per mažai padarę pažangos Amerikos politiniame gyvenime. Konkrečiai turime jungtis į Amerikos politines partijas ir aktyviai jose reikštis. Mes turime pajėgių, išsimokslinusių žmonių. Turime būti politiniais šaukliais. Dirbti kartu su latviais ir estais. Stipresni balsą geriau išgirs. Veržtis į politiką su tokiu entuziazmu, kaip Algis Zaporackas. Jei iš karto nelaimėjo, nieko tokio, bet paruošta dirva ateičiai. Detroito jaunimas aktyviai jungėsi į rinkiminę akciją, bet paramos, ir piniginės ir darbo, buvo sulaukta mažiau iš kitur, negu tikėtasi. Reikia sudaryti fondą politinei akcijai.

Po simpoziumo dalyvių pasisakymų į pokalbį jungėsi St. Barzdukas, J. Pabedinskas, broliai Pakalniškiai, Grincevičienė, P. Narutis, dr. V. Majauskas, A. Raulinaitis, V. Akelaitis, J. Kojelis ir kiti.

Iš pasisakymų paaiškėjo, kad Lietuvos byloje nereikėtų pervertinti politikos, nustumiant kultūrą į antrą cilę. Jei neturėsime pvz. lit. mokyklų, stovyklų, organizacijų, kas paruoš dirvą ir būsimiems lietuviškai galvojančioms politikams. Mūsų tautiečiai tėvynėje nori žinoti, ką mes čia darome visose srityse. Jie nori susitikti su mumis. Atvažiavimas į pavergtą Lietuvą virsta šeimų, giminių tikra švente. Į klausimą, ar atvykusieji į kursus yra indoktrinuojami, ar yra naudos vykti, atsakyta, kad kursai yra svarbus ir reikšmingas indėlis į lietuvių jaunimo apsisprendimą už lietuvių, daug pamatoma, šiek tiek išmokstama, o nuvykę "ne tam-

suoliai" lengvai atskirs tiesą nuo melo. Niekas tarybine santvarka nebuvo sužavėti. Nuvykę Lietuvon sužino ne "Tiesos" laikraščio tiesą, bet dabartinę tikrovę.

Gyvi pašnekesiai būtų dar ilgiau nusitęsę (nors stovyklos komendantas V. Palūnas buvo nukėlęs ir pietus puselį valandos vėliau), bet nuspręsta, kad gerų poros valandų pašnekesių turėjo pakakti.

Jaunasis bičiulis Linas Kojelis, susumuodamas kalbėjusių mintis sakė, kad lietuviui Lietuvoje užtenka maisto ir drabužių, jiems nelabai daug rūpesčio sukelia ekonominiai klausimai (jų standarto ribose), bet juos slegia idėjų, religijos, žodžio ir minties suvaržymai. Mes turime įsijungti į kovą už jų teisių atgavimą ir jų laisvės apsisprendimą. V. Rociūnas

Lenkai paminėjo mūsų šokių šventę

Chicaga. — Lenkų "Dziennik Związkowy" paminėjo V lietuvių tautinių šokių šventę, parašė, kad joje apsilankė prezidento žmona Betty Ford, pacitavo jos žodžius, ir kad buvo sutikta labai nuoširdžiai.

Narkotikai vargina ir Maskvą

Maskva. — Sovietai susirūpino narkotikų įvežimu per Maskvos aerodromą. Kaltina amerikiečius, ypač jaunus žmones.

Vakariečiai Maskvoje aiškina, kad ieškojimas narkotikų yra pasiteisinimas pasauliui dėl didesnės kratos. Kratos metu ieškoma svarbiausia "nelegalios" literatūros iš Vakarų.

P. Rauduvė

Iš ciklo "Zodiako ženklai" — Vandenius (1943)

MŪSŲ LIETUVA Iliustracijoms

MISLĖ.

Stovi berniukas su mediniu švarku. Kur nosim pabraukia, ten žymė lieka.

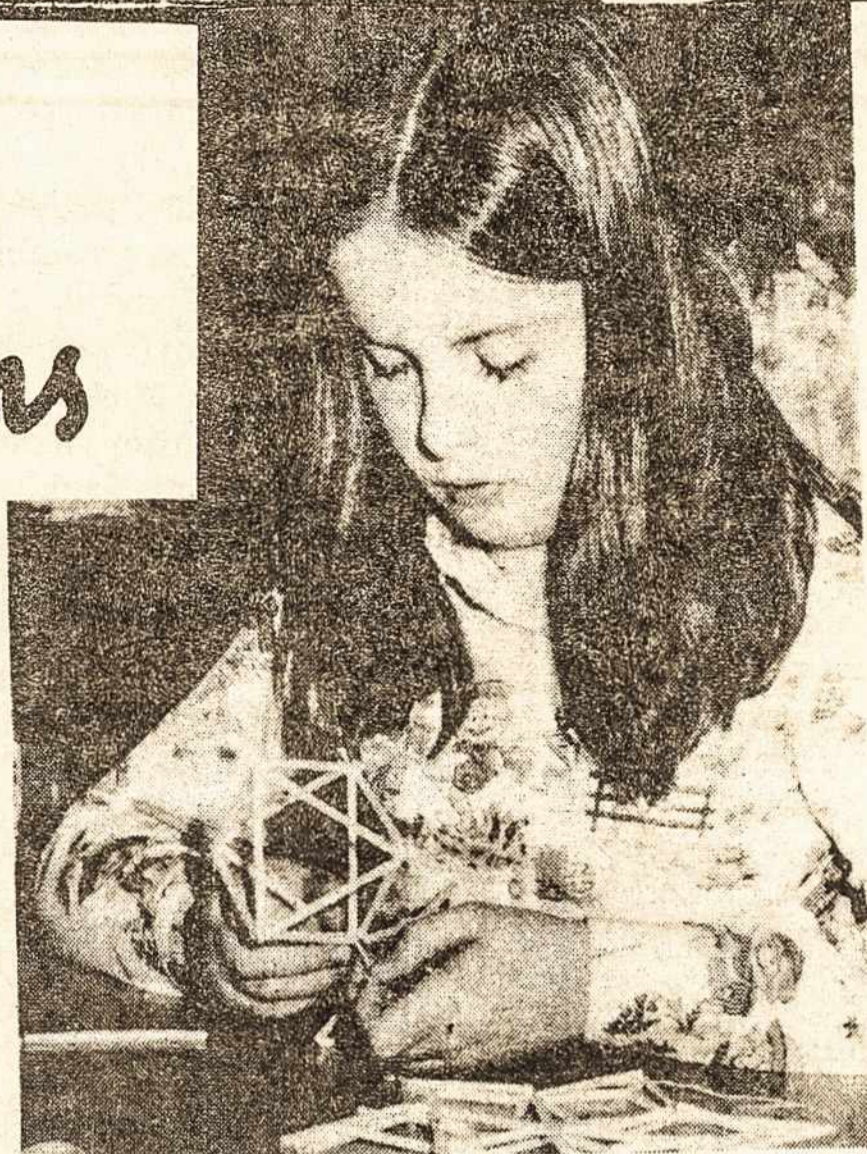
(Pieštukas)

Vaistų, tik ne stiprių...

Plikagalvis, užėjęs į vaistinę, prašo vaistų plaukams ataugini.

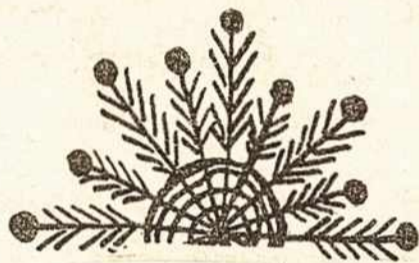
— Ar norite didelį butelį, ar mažą? — paklausė vaistininkas.

— Mažą, — staiga atsakė plikis. — Man nepatinka šių dienų jaunuolių pusiau apdengta nugara...

Toronto Maironio mokykloje mokomės lietuviškų rankdarbių, piešti, rašyti, skaityti, dainuoti...

S. Dabkus

D

Dviratuką Paulius gavo,
Dėdę aplankyt važiavo.
Dunda kelias, ratai šyla,
Dulkių debesėliai kyla.

NAUJA
KNYGA
VAIKAMS:

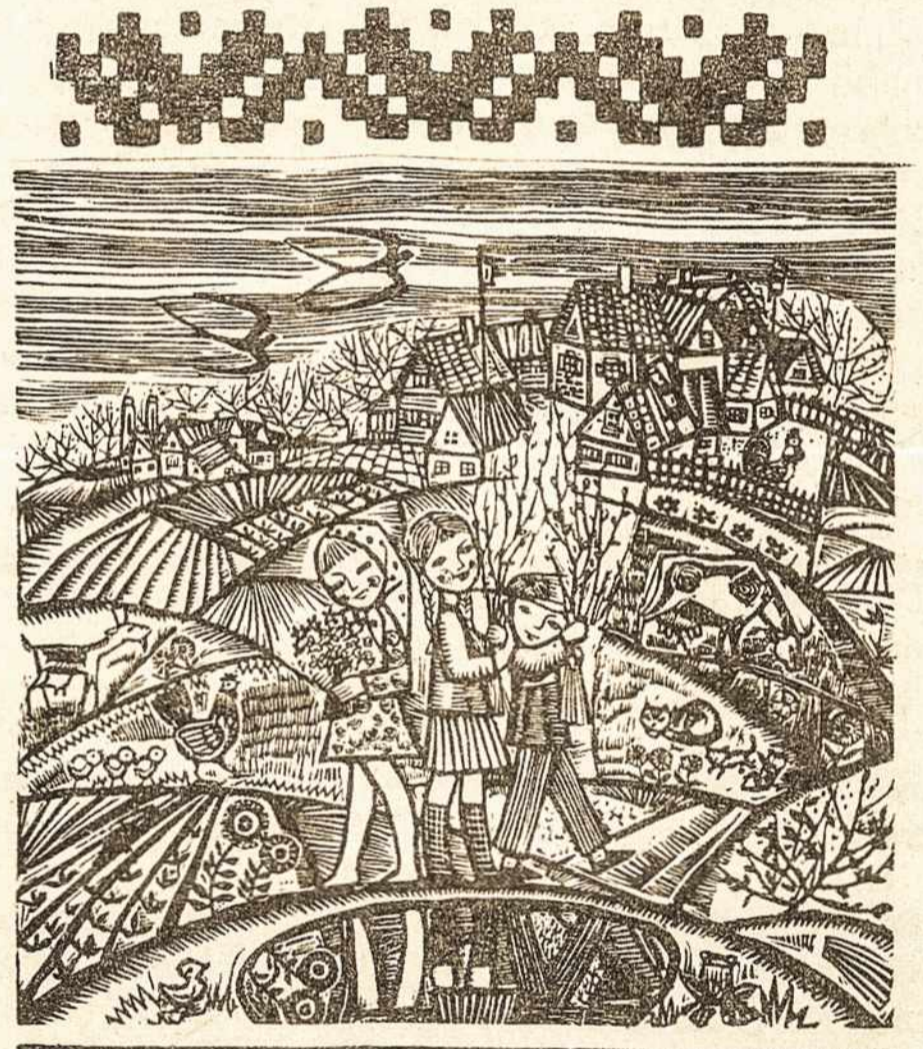
Danutės Lipčiūtės-
Augienės

MOČIUTĖS
DOVANĖLĖ

didelio formato
kietais viršeliais
gausiai iliustruota
J. Paukštienės
spaudai paruošė ir
spaudė M. Morkūno
spaustuvė
kaina — \$4.00

“Močiutės dovanėlė,” mažiesiems eiliuota abėcėlė, išėjo stambi knyga, gausiai iliustruota ir gerai atspausta. Darželinukams bus įdomaus skaitymo. Gerai sugalvotas vieno, beveik to paties žodžio, kartojimas su ta pačia raide posmo pradžioje.

Bernardas Brazdžionis

Atėjom siekt, klajoti, klysti —
Išėjus grįžti arba ne,
Težydi žemėj šventa draugystė,
Tegu tyčiojas nežinia, —
Vis širdis viena, ilgesio pilna,
Skausmo kupina pasiliks jauna.

Jonas Aistis (g. 1904. VII. 7)

Ada Skliutauskaitė (g. 1931): Pavasaris, leidinio iliustracija. Vilnius, 1955

eglutė

UŽSAKYKIT SAVO VAIKAM
EGLUTĖ

EGLUTE — vienintėlis lietuviškas laikraštėlis vaikams išėjimoje. Redakciją sudaro: ses. Ona Mikailaitė, Elena Juknevičienė, Danguolė Sadūnaitė. Administruoja ir spausdina Nekaltai Pradėtosios Marijos Seserys. Putnam, Connecticut 06260. Prenumerata metams — \$7.00, vieno numerio kaina — \$0.75.

Literatūra - Dailė - Mokslas

Kralikausko romanas "Martynas Mažvydas Vilniuje"

Dr. J. Grinius

Naujasis Juozo Kralikausko romanas, gavęs dienraščio "Draugas" premiją

Apie naujausio, dienraščio "Draugo" konkurse premijuoto, Juozo Kralikausko kūrinio temą daug pasako jo vardas — "Martynas Mažvydas Vilniuje". Šis vardas leidžia spręsti, kad J. Kralikauskas nori atkurti Mažvydo gyvenimą, ankstesnį už jo istorinės reikšmės darbą arba pirmąją lietuvišką knygą, kuri vadinosi "Catechismusa prasty Szadei", išspausdintą Karaliaučiuje 1547 m. Atvertus knygą, tuojau matyti, kad Mažvydo gyvenimą rašytojas pradeda vaizduoti nuo 1542 m. pavasario, kai karaliaus įsakymu jau buvo uždaryta pirmoji Vilniuje vidurinė mokykla, kuriai vadovavo kunigas daktaras Abraomas Kulvietis su savo pagalbininkais Stasiu Rapolioniu, Jurgiu Zablockiu ir Martynu Mažvydu. To uždarymo priežastis — Vilniaus vyskupo Povilo Alšėniškio skundas karaliui Žygimantui II, kad A. Kulviečio ir jo draugų mokykla esanti liuteriškos erezijos lizdas žmonėms kurstyti.

Apie karaliaus nutarimą eretišką mokyklą uždaryti karalienė Bona slaptai įspėjusi Kulvietį, patardama jam greit pasišalinti į Prūsiją, kad Vilniaus vyskupas neįsakytų jį, kaip eretiką, suimti. Todėl A. Kulvietis su dviem draugais netrukus išvykę į Karaliaučius, o Mažvydas dar pasilikęs. Nors ir erezija apkaltintos mokyklos mokytojas, manęs, kad Vilniaus vyskupo kapitulos arba inkvizicinis teismas jo neliesias arba bent nebausias. Jis gi — pasauliškis, be to, dar Žemaičių bajorėlio sūnus, taigi, priklausęs Žemaičių vyskupijos jurisdikcijai. Nuo bėgimo į Prūsiją Mažvydą taip pat sulauko gyvas simpatijos jausmas labai švelniai ir jaunai našlei — bajorėi Renatai Zavišaitėi - Sluškienei. Išvykęs į jos dvarą (tarp Žaslių ir Vievio) jos aplankyti (ir gal atsisveikinti), Mažvydas nebespėjo sugrįžti iki A. Kulviečio išvykimo į Prūsiją.

Likęs Vilniuje, Martynas Mažvydas verčiasi knygų perrašinėjimu, nes turi gražią rašyseną, gerai moka lotynų ir slavų kalbas. Bet Vilniaus vyskupo kapitulos tardytojų jis neišvengia tikriausiai dėlto, kad jis karštas ir kalbus: beveik kiekvienam dėsto savo maištingas, protestantiškas mintis, ypač aštriai kritikuodamas lenkiškus klebonus ir prelatus dėl gobšumo, lė-

bavimų, medžiokių, privilegijų, netinkamumo skelbti Dievo žodį, nes jie yra ateiviai, nemoka lietuviškai ir niekina lietuvių kalbą kaip pagonišką. Ypač jaudina Mažvydą, kad net karaliaus Žygimanto II Senio bibliotekoje, kur yra 243 knygos lotynų ir slavų kalbomis, nėra nė vienos lietuviškos knygos Lietuvos sostinėje. Piktindamasis dėl ateivių privilegijų ir lietuvių kalbos niekinimo, Mažvydas pats kartais galvoja tapti kunigu, kad galėtų mokytį, melstis ir giedoti lietuviškai. Kai maždaug panašias maištingas mintis per tardymą jis atskleidžia Vilniaus kurijos kunigams lenkams — Staševskiui ir Žebrovskiui, šie jo nesuima, tik pataria gerai apsigalvoti ir atsisakyti erezijos, o jie gal padėsia jam tapti kunigu.

Vilniaus kapitulos kalėjimo bokšte Mažvydą teuzdaro tada, kai dėl liuteroniškos erezijos jį apskundžia prisiekdamas bajoras Teodoras Čartoriskis, vienas Žygimanto Kęstučio žudikų palikuonis, kuris iš tikrųjų nori pašalinti iš piršlybų kelio varžovą, kad šis nepalenktų sau malonios Renatos Sluškiinės širdies.

Kalėjime kurijos pareigūnai taip pat nekarta tardo Mažvydą, reikalaudami atsisakyti erezijos, o jis ne tik kietai laikosi, bet dar gavoja per tardymo pokalbius atversti jį tardančius lenkiškus kunigus.

Per keletą mėnesių kalėjime Mažvydas daug kenčia fiziškai ir dvasiškai, daug galvoja ir daug ką prisimena, kartais pasvajoja apie Renatą Sluškienę, tikėdamas, kad per jos užtariamą jį išleis iš kalėjimo, sudarinėja planus, ką jis veiks, jei atgaus laisvę, o kartais tik kalbasi su apuoku Puleliu, kai šis atskrenda į bokštą, kol Kūčių išvakarėse Mažvydą iš kalėjimo išvaduoja du jo buvę mokiniai ir veža nežinoma kryptimi Kūčių.

Taigi J. Kralikauskas savo romanu mėgina atkurti žymaus lietuvių kultūros veikėjo Mažvydo gyvenime reikšmingą tarpą, kuris yra labai svarbus ir Lietuvos kultūros istorijoje, nes tai reformacijos pradžia, kai daug ką jaudino tiek naujos filosofinės bei religinės idėjos, tiek Lietuvos dvasininkijoje įsigalėjusios ydos, tiek santykiai su Bažnyčia ir gimtąja kalba. O

Kralikausko Mažvydo ^{protestantizmo} dar sustiprina tautinis bei socialinis klausimas, nes sulenkėjusios ponijos ir lenkiškos dvasininkijos išnaudojamų lietuvių baudžiauninkų būklę jis pergyvena kaip didelę neteisę.

Taigi "Martyno Mažvydo Vilniuje" tema ir problemos labai reikšmingos, tik, deja, jų įkūnijimas silpnai teatitinka jų svarbą: visi romano įvykiai — Mažvydo draugai bei priešai, jo aplinka bei įvairūs jo pergyvenimai — rašytojo vaizduojami kaip subjektyvūs. Mažvydo atsiminimai - prisiminimai.

Tai nerašytiniai atsiminimai, kaip buvo to paties rašytojo "Vaišvilko" romane, bet gyvi, tartum dabar iš lūpų einantieji prisiminimai, iš kokių buvo sukomponuotas "Tautvilos" romanas, kai herojus (ši kartą Mažvydas) "dabar" pergyvena savo praėjusio gyvenimo epizodus nechronologine tvarka su nukrypimais, sugrįžimais, pasikartojimais, sapnais, svajonėmis ir sumanymais, kad kartais sunku besuvokti, kas atsitiko tolimesnėje praeityje, kas dabartyje, nes beveik visus dialogus autorius vaizduoja vykstančius dabar. Šitoks rašytojo metodas priartėja prie vadinamojo "sąmonės srauto", kuris naudingas smulkiai herojaus psichės analizei, bet nepalankus politiniams, istoriniams, socialiniams ir net paprastai kito partnerio vidaus pergyvenimams pavaizduoti, nes juos susmulkina, suschemina, nublankina.

Tačiau net introspekciniam romane neįmanoma išsiversti be išviršinio pasaulio duomenų, juo labiau istoriškų intencijų romane, koks yra "Martynas Mažvydas Vilniuje". Rašytojui reikalingi istoriniai įvykiai bei geografiniai ir kasdieniai faktai, įrikiuoti į Mažvydo prisiminimų tinkle, atrodo kaip švino svorio, nes skaitytojas netiki, kad žmogus pajęgtų prisiminti tiek daug ir taip tiksliai įvairių duomenų su smulkmenom (pvz. epitafija Vytautui Didžiajam Vilniaus katedroje, pažodinis baudžiauninkų pardavimo aktas, Žygimanto Kęstutaičio žudiko vardai), nors jo Mažvydas, kaip rašytojas pastebi, turįs labai gerą atmintį.

Sunku skaitytojui tikėti ir tada, kai herojus labai tiksliai prisimena ilgus dialogus, kuriuose jis kažin kada yra dalyvavęs ar-

ba girdėjęs jam pasakojamus (sakysim, Renatos Sluškiinės tarno pasakotus jo ponios pokalbius su jai besiperšančiu Čartoriskiu). Normaliam žmogui tokie tikslumai neįmanomi. Tiesa, kad dialogų kūryboje rašytojai turi daugiau laisvės, negu kituose tikrovės aprašymuose, tačiau šia laisve jie neturi piktanaudžioti — prisiminimų dialogai neturi tapti daugžodžiuviu, kuris prieštarautų tikimybei ir praskiestų kūrinių.

Iš to, kas čia pasakyta apie prisiminimų dialogus, daug kas tinka giesmėms ir dainoms, įkomponuotoms J. Kralikausko romane. Nors jos gražios ir įdomios, nors ir labiau tikėtina, kad giesmės ir dainos Mažvydas geriau gali atsiminti (jos eiliuotos) negu dialogus, tačiau vis tiek kyla klausimas: kam jos reikalingos išties? Ar veiksmui sulėtinti, ar autoriaus lyriškiems polinkiams patenkinti, ar sugestijonuoti, kad Mažvydas yra lyriškos sielos vyras? Galimas daiktas, kad viena antra giesmė yra paimta iš vėlesnio Mažvydo giesmyno (to patikrinti recenzentui neįmanoma), tačiau normaliam vaizdavimui galėtų pakakti giesmių ir dainų citatų, bet ne ištiesos giesmės (17 strofų, 19-22 psl.). Šitie lyriniai intarpai romane tikriausia atsirado dėl jo autoriaus stiprių lyrinių polinkių.

Tik prileidus šiuos polinkius, labiau paaiškėja, kodėl "Martyno Mažvydo Vilniuje" romanas pasuktas labiau į statiką, negu į dinamiką ir kodėl stinga reljefo ir tikslumo įvykių pasakojimuose (ne dialoguose). Iš tikrųjų naujame Kralikausko romane mažai veiksmo bei įtampos (išskyrus vieną antrą epizodą), nors apskritai Mažvydui gresia pavojus. Jo sieloje nematyti psichinės raidos. Tiesa, antroje romano pusėje rašytojas vaizduoja Mažvydą kalėjime, kur veiksmo neįmanoma išvystyti, tačiau ir šiam atvejui lieka klausimas: kas vertė autorių taip ilgai kalinti savo kuriamą herojų?

Kodėl liuteriško protestantizmo išgalėjimo Mažvydo sieloje rašytojas neparodė laipsniškai? Kodėl iš karto atskleidė Mažvydą tokį užsidegusį naujom maištingom pažiūrom iki tokio laipsnio, kad jis net nori savo tardytojus atversti, o sau ap-

DRAUGYSTĖ

*Iš draugu, kai pažiūriu, man nedaug bepaliko.
Šaltas kapas užbėrė akis.*

*Ant pakrypusio kryžiaus nesimato vainiko,
Vien tik budi žvaigždė naktimis.*

*Štai aplinkui kas kartą vis daugiau svetimu,
Ie manęs ir anų nesupras.*

*Ir nunėšime į patalą šaltų kapų
Savo paslaptis, savo žaizdas.*

(Maironis)

Kas yra draugystė? – Draugavimas – buvimas draugiškų santykių turėjimas su pavieniais asmenimis ar su grupe asmenų.

Draugas – kolega, bičiulis: mokslo, kelionės, arba Draugija – draugė, bendrija – taip aiškina šio žodžio prasmę „Lietuvių kalbos vadovas“ psl. 237.

Nuo poeto Maironio laikų draugystė turi didelį vaidmenį susipratęsio žmogaus gyvenime. –

Šių laikų draugavimo samprata yra išvirstusi lotynų kraštuose ypatingai į erotiniai seksualinį bendravimą. – Jei mergina draugauja su vyru – reiškia jina yra „namorada“, Lietuvoje sakydavome „simpatija“. – Bet, juk tarp vyrų ir moterų buvo kitas draugavimas (mūsų tėvų ir mano atsiminimuose). Tai buvo absoliučiai belytis draugavimas – dviejų žmonių bendravimas bendrų tikslų ir idealų siekime.

Gal būt šituose mano pasisakymuose, daugelis iškreips sarkastišką šypsena; bet taip buvo – tikrai. Mes buvome visi draugai – merginos, bernai – kas turėjo savo „simpatijas“ – turėjo. Bet kai susieidavome, ar kelionėse, ar pramogose – mes būdavome laimingi drauge. – Nes mus rišo draugystė. – Ir nekartą tekdavo klausytis skundo draugės, kuri nusivylė savo mylimuoju, ar atvirksčiai. Tai buvo jaunų žmonių bendravimas ne vien „sexu“ paremtas, tai buvo didelis ir labai sunkus problematinis idėjų metas, kai reikėjo brandinti protą ir pasaulėžiūrą.

Šiandiena – viskas yra praeity. –

Šiandieną – esame subrendę ir daugelis jau net į „senatvę“ palinkę. – Apie draugavimą ir bičiuliavimąsi, prisimenama spaudoje viešai, kai reikia parodą suruošti, kokį mi-

nėjimą viešai atžymėti, susirinkimą vienos ar kt. organizacijos šaukti, arba pasimirusį „žymų“ savo tautietį laidoti, – sakau tą žodį kabutėse, nes daugelis labai pasitarnavusių lietuvių išėivijai žmonių išėjo iš šio gyvenimo, tik kelių draugų apraudoti.

Draugystė yra „nerūdijantis retėžis“.

Šitai aš noriu patvirtinti išgyventais faktais: rugsėjo 11 d. 50-ties lietuvių emigrantų įspūdingame minėjime, kur keleta lietuvių šeimų su kun. Valiukevičiaus iniciatyva suruošė tokį nuostabiai neužmirštamą pagerbimą tų, kurie čia atvyko, gyveno – įsikūrė, ar pasimirė. –

Ir ypač tuos visus S. Paulo lietuvius, kurie organizuotai 5-kiais autobusais tenai nuvyko. Jų tarpe nebuvo „jaunimo“ – gal viens kitas prie tėvo motinos. – Jaunimas – tas „skaistusias jaunimas“, dėl kurio ruošta III-sis P.L. Kongresas, kuriam duotos stipendijos studijuoti – kurį kaip „bejėgius teliukus“ visas „senimas“, „žilas“ su „pensininkais“ priešaky – (anot Amaboišio) traukia „už uodegos“ – nedalyvavo.

Gaila, bet – taip yra. Geriau šokti japonams, „brazilų gražuolėms“, persikų šventėse, bet savo seniems imigrantams, kurie čia jums „dirvą paruošė“ – neverta nei „kepurinės“.

Bet „seniai“ atlaikė. – Ir atlaikė pareigą labai garbingai, paties jauniausiojo „senelio“ Jono Bagdžiaus organizuoti.

O antras mielai nuoširdus buvo visų susitikimas „Sajungos vakarieneje“ š.m. 16-tąjį Gélétomis staldengtėmis papuošti stalai, ramunėlės vazelėse, valgių skanumynas, gėrimų gausa – niekam nieko nestigo. –

Publiką linksmo grojantis orkestras, ir jauniausio Gudliausko brolio dainos. –

Ponios vyresnio amž. pasirodė su savo naujomis tualetu puošmenomis, jaunesnės – spinduliavo savo temperamentu.

„Jaunimą“ atstovavo – tėvai. – Pats jauniausias buvo J. Bagdžiaus sūnelis – „banguela“ –

Bet... – visiems buvo jauku ir gera. Gera savo tarpe, tarp savųjų draugų. – Gera ir gaivu, kai girdi lietuvių kalbantį sava kalba, kai matai šeimas prie vieno stalo, kai seniai matyti draugai užkalbina ir bendros kalbos, juokas, šokiai sugražina į „jaunų dienų“ palaukes, į Lietuvą, kurios mažytę dalelę mes turime čia S. Paulyje – Brazilijos gyveniniame centre. –

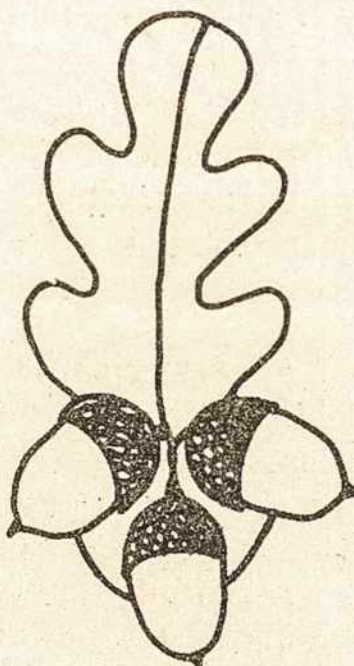
Nors mūsų galvos žilos, nors mes jau pradėję jaunystės grožį, bet draugystėje – mes esame visada ir visur tie patys – lietuviai. –

Ir niekas neišplėš iš lietuvių širdies Lietuvos ir niekas nesutraukys draugystės retėžio.

– Jame mūsų „jaunystės“ atgaiva –

Halina Mošinskienė

KRALIKAUSKO
ROMANAS
.....

ginti nesiima jokios diplomacijos? Tiesa, Kralikausko Mažvydas prisipažįsta, kad naujas posūkis jo sąmonėje prasidėjęs nuo socialinės neteisybės jausmo, kuris jame sukilo, pamąčius baudžiauninkų egzekucijas: kaip karalienės Bonos atsiųsti totoriai kareiviai žiauriai malšina lietuvius kaimiečius, sukiliusius Bonos dvaruose Telšių apylinkėje, ir kaip klebonai dėl šitokių egzekucijų neprotuoja, baudžiauninkų neužtaria. Šis kruvinas epizodas pažadinęs perversmą Mažvydo sieloje, nes nuo tada jis savaitę po savaitės buvęs posūkyje (51 psl.). Šis posūkis ir žiaurus egzekucijos epizodas nebegali sužadinti jokios psichinės raidos bei įtempto veiksmo, nes Kralikausko Mažvydas jau seniai užsidedęs socialine kritika ir pabrėžia, kad „prelatam ir kanauninkam vis negana beneficijų, žemių, duoklių ir donacijų“ (79 psl.).

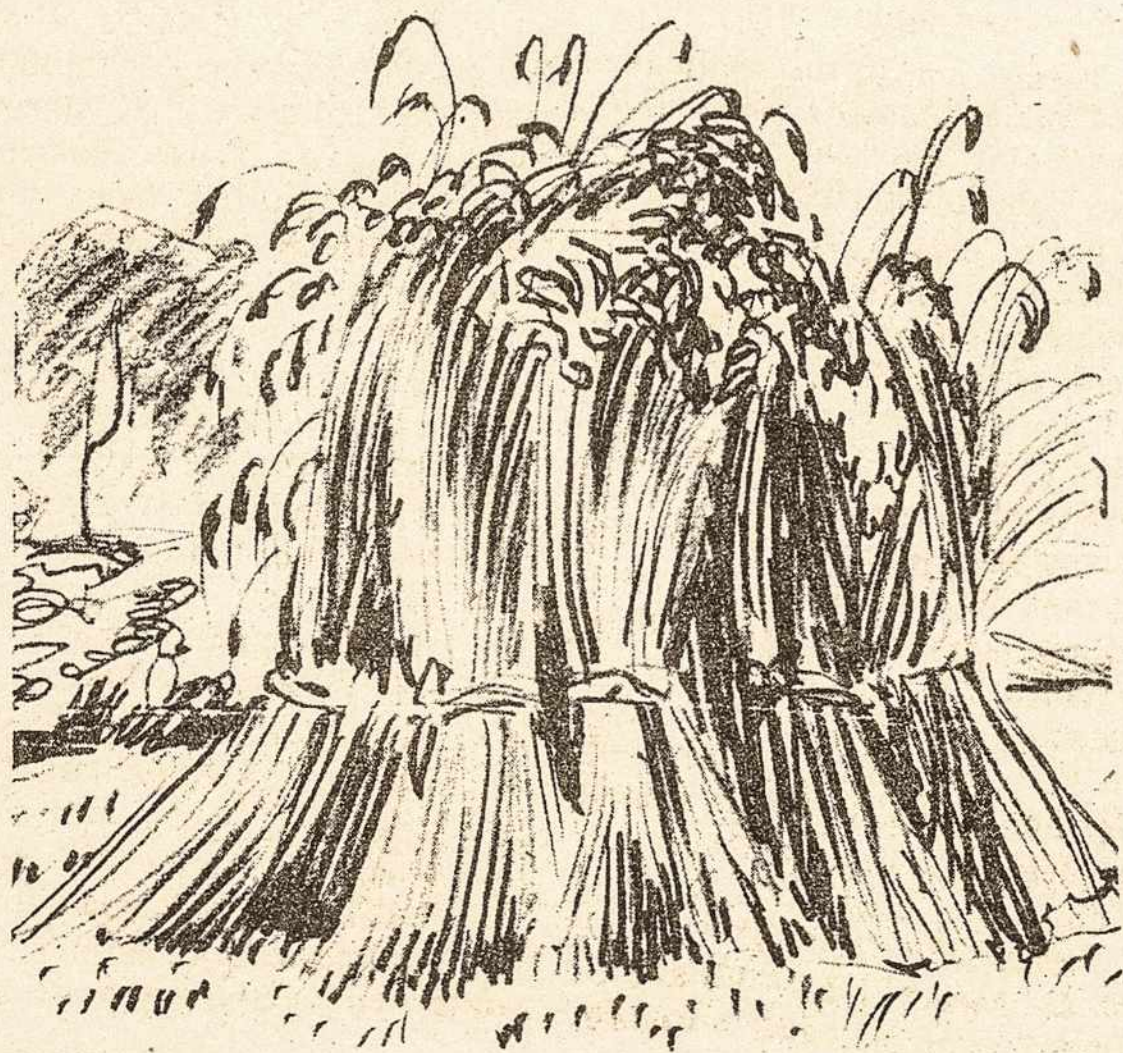
Kad J. Kralikauskas nemėgtų reljefo bei tikslumo asmeninio Mažvydo gyvenimo įvykiuose (ne istoriniuose faktuose), gerai paliudija lyrinė romano pabaiga – Mažvydo žodžiai, atsiveikinant su apuoku Puleliu. Nežinia ar jie tikri, ar tik įsivaizduoti. Suabejojus šitų baigiamųjų eilučių tikrumu, galima abejoti ir visu Mažvydo išvadavimu iš kalėjimo bei jo vežimu į Kūčias, nes šis pabaigos

epizodas neatrodo realesnis už vieną svajonę kalėjime, kai naujojo tikėjimo kalinys po pokalbio su apuoku Puleliu matė ir girdėjo sirguliuojantį Abraomą Kulvietį, kuris graudeno ir ragino Mažvydą, kaip geriausiai mokantį lietuviškai, imtis šviečiamojo apaštalo darbo – parašyti lietuviškai katekizmą ir giesmyną. Šis pokalbis su A. Kulviečiu buvo ligoje karščiuočio Mažvydo vaizduotės kūrinys. Kodėl turėtų būti realesnis po šio einas išlaisvinimo epizodas?

Šitokie be ribų ir reljefo įvykiai, kaip čia suminėti, liudija autorių esant lyriką. Turint galvoje romano dainas ir giesmes, visą „Martyną Mažvydą Vilniuje“ galima laikyti ne tiek istoriniu, kiek lyriniu romanu su vienu centriniu herojum Mažvydu. aplink kurį visi kiti veikėjai tėra vienspalviai šešėliai (Renata – kaip šventa ikona, Čartoris-kis – žmogžudys, A. Kulvietis – liuteriškas apaštalas). Visa tai atlikta su didele erudicija, jautria širdimi ir stilistine kultūra, savybinga J. Kralikauskui. Bet negalima susilaikyti nuo klausimo: kodėl autorius pasitenkino lyrišku eskizų deriniu, kodėl iš jų neišvystė veikėjų, kurių vienas antras pajėgtų atsakyti į protestantiškas kritikas, kartojamas Mažvydo, kurio žodžiuose taip pat yra lietuviškų aliuzijų į dabartį.

Juozas Kralikauskas, MARTYNAS MAŽVYDAS VILNIUJE. Premijuotas romanas. Išleido „Lietuviškos Knygos Klubas“. Čikaga 1976 m., 307 psl.

T. Ž.

MŪSŲ ŽINIOS

INTERIORO LIETUVIAI

DAUGIAU APIE SESELE LUZIJĄ

Aloiza Maziliauskaitė (sesuo Luzija) atvyko į Braziliją vos vienerių metų amžiaus. Jos brolis Maziliauskas gyvena São Paule, tėvas mirė šiais metais.

1976 m. seselės Franciscanas Missionárias de Maria švenčia 100 metų nuo vienuolijos įsteigimo Romoje, o 50 metų veiklos Brazilijoje atšventė pernai.

Jų darbas yra socialinis ir pastoracinis.

Ses Luzija 1951 m. įsteigė vienuolyną São Raimundo baire, atokiau nuo centro, ant kalvos iš upės pusės. Šalia Šv. Dvasios kunigai olandai turi parapiją. Ses Luzija taip pat įsteigė ambulatoriją, kurioje ji pati dirbo kaip gailėstingoji sesuo 1951-1965 ir 1968-1972 (ar 1973) metais. Pradžioje gydytojas atėdavo tik kelis kart per savaitę, o dabar keli gydytojai kasdien. Seselė ne tik rūpinasi ambulatorija, o ir daug laiko praleisdavo lankydama bairo šeimas, rūpindamasi sveikata ir religiniu ugdymu. Įsteigė gimdymo kliniką ir pati padėdavo, slaugydavo. Vienuolyne šiais metais seselės yra iš įvairių kraštų.

Didžiausias jos nuopelnas – tai darbas su raupsuotais 1965-68 m. Sužinojusi apie raupsuotųjų koloniją Araçatuboje, kitoj pusėj Rio Negro upės nuo Manaus, kuriai skirti valdžios pinigai niekad nepasiekdavo kolonijos, kuria niekas ir nesirūpino, pradėjo kas savaitę laivu persikelti ir raupsuotuosius lankyti. Tada apėdavo visas valdžios įstaigas, kol pinigai surūdavo.

Buvo raupsuotųjų sanatorija ir Aleixo vietovėje. Valdžia pasiūlė seselei, kad, jeigu ji sugebėtų iš Araçatubos perkelti ligonius į sa-

natoriją arčiau miesto, valdžia daugiau jais rūpintųsi. Nebuvo lengva tai įvykdyti, nes Araçatuboje jie buvo laisvi, o sanatorijoje kitokia tvarka. Ses. Luzija tačiau surado būdų juos įtikinti ir priemonių juos perkelti.

Aleixo sanatorijai padėjo olandai kunigai, gavę pašalpos iš savo krašto ir amerikiečiai pranciškoniai. Sanatorijoje, be ligoninės, yra dirbtuvės, mokykla, socialinis centras, siuvimo ir kitos pamokos, kad net sunku pagijusius asmenis išprašyti, kad užleistų vietą naujai atvykusiems. Daug vaikų ir jaunimo, anksti jų ligą sugriebus, pagyja ir gali iš ligoninės grįžti į normalų gyvenimą.

Sanatorija taip pat turi ir žemės ūkio darbus.

Nuo 1972-3 m. ses. Luzija yra Fonte Boa ligoninės vedėja, maždaug pustrėčios paros laivu nuo Manaus. Su ja dirba dar trys seselės – laborantė, mokytoja, socialinių darbų vedėja ir katekistė. Ten taip pat dirba Šv. Dvasios vienuolijos kunigai.

Taip apie lietuvaitę ses. Luziją Maziliauskaitę pasakoja seselė šveicarė, prieš 51 metus įsteigusi pirmuosius vienuolijos namus Brazilijoje, Tefe vietovėje, Amazonijoje.

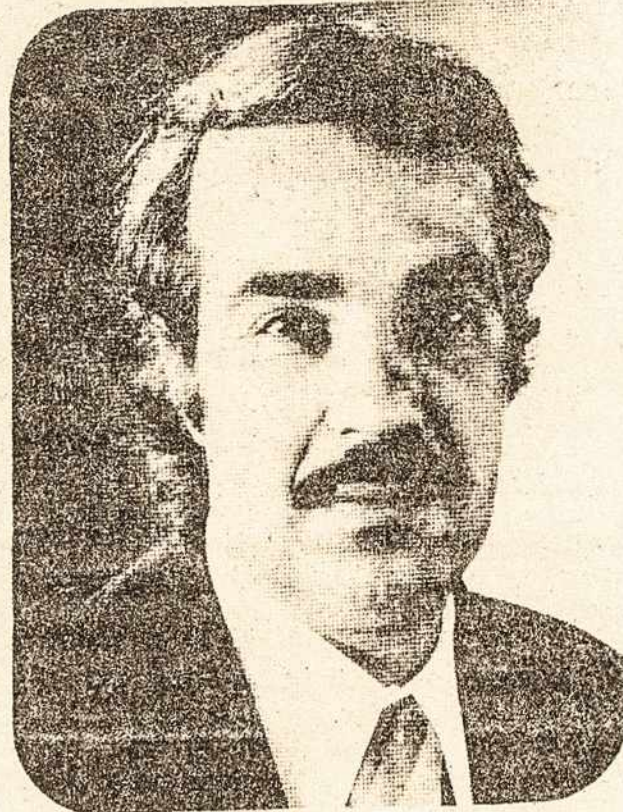
NEMUNAS ARGENTINON

Ilgiau paviešėjęs Buenos Airėse, „Nemuno“ vadovas Jonas Lukosevičius sutarė su ALUST pirmininku Haul Stalioraičiu, kad sanpau liečių šokių grupė pasirodys Buenos Aires lietuvių Vasario 16 mi ne jime II 12. Nemunas iš São Paulo žada išvažiuoti autobusu vasario 3, sustoti Urugvajuje, šokti ir Berisse, pakeliu namo sustoti Foz de Iguacu, ir grįžti apie vasario 20.

Jornal de uilinga

Na foto vemos, Meldutis Laupinaitis, em recente encontro que manteve com o Ministro da Fazenda, Mário Henrique Simonsen, na Sociedade de Estudos Politicos, Economicos e Sociais.

ARTUR ALVES PINTO
N.º 2231

TAUTIETI, SAVO BALSU PAREMK VEREADOR ARTUR ALVES PINTO, n.º 2231 – ARENA. JIS MUMS JAU PADĖJO, TAI BALSUOKIM UŽ JĮ.

JOVEM LITUANO, NAS ELEIÇÕES DO PRÓXIMO DIA 15, VOTE EM QUEM NOS AJUDOU – ARTUR ALVES PINTO, n.º 2231 – ARENA.

BAIGĖ FAKULTETUS

Šių metų spalio 18 d. São Paulo Technologijos fakulteto patalpose gavo fakultetų baigimo diplomus Albertas Pavilionis ir Feliksas Andrušaitis. Naujiems diplomatams geriausi linkėjimai.

ATLIKO SVARBŲ KURSA

Izraelitų senelių prieglaudos slaugymo ir personalo vedėja Janina Valavičienė pereitą mėnesį dalyvavo dviejų savaitių intensyviame kurse apie senatvę ir vyresnio amžiaus žmonių problemas - gerontologiją. Viena iš svarbesnių kurso išvadų buvo paraikyti ir skatinti projektą, kuris sudarytų sąlygas vyresnio amžiaus žmonėms lankyti aukštesnes studijas.

RUOŠIASI PADĖTI

Gailėstingų seserų fakultetą lankanti Roseli Sinkevičiūtė iš Vira Beiros kas sekmadienį dalyvauja „Projeto Rondon“ parengiamajame kurse, kuris paruosia universitetų studentas per atostogas dirbti interiore.

ATSPAUDĖ PASIKALBĖJIMA

Čikagoje Jaunimo centro ir lietuvių jezuitų leidžiamas dvisavaitinis leidinys „Mūsų žinios“ atspaudė t. Jono Kidyko pasikalbėjimą su šiais metais JAV viešėjusiomis sanpau lietėmis Joana Satkūnaite ir Eugenija Baceviciene apie São Paulo lietuvių gyvenimą ir rūpesčius.

IŠKILMINGA SUEIGA

„Palangos“ skautų ir skaučių vienetas šeštadienį, lapkričio 6, Jaunimo namuose atšventė lietuvių skautų įkūrimo (1918 XI 1) šventę, kuriai ruošėsi du mėnesius, taikinami vieneto vadovės Eugenijos Bacevičienės.

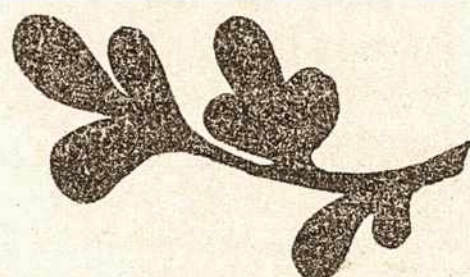
10 šv. mišių, kurių metu skaitė savo sukurtas tikinčiųjų ir padėkos malūnas, susirikiavo į žodžiu, kurį davė trys vilkiukai ir trys mažos paukštytės, vienas skautas ir keliolika naujų skaučių. Prieš vakarines skautų ir skautes padainavo kelias dainas.

POSĖDŽIAVO BLJAS

Brazilijos Lietuvių jaunimo sąjungos valdyba savo posėdyje XI 7 nutarė susirinkti XI 21 ir išdirbti veiklos planą šešioms mėnesiams. Pirmininkas Arnaldas Zizas pabrėžė, kad vienas svarbiausių užduočių yra užmegzti artimesnius ryšius su kitų miestų ir São Paulo bairų jaunimu.

Šio mėnesio pabaigoje automobilių parodoje vertėja airbs Kristina Gulytė iš Rio de Janeiro, su kuria valdyba pasitars to miesto lietuvių jaunimo reikalais.

TĖVŲ ŽEMĖ LIETUVA
MŪS ŠIRDYJE VISADA!

30-tos dienos mišios už a.a. STASIO JUREVIČIAUS sielą bus lapkričio-novembro 24 d. 7 val. ryto šv. Kazimiero koplyčioje, R. Juatindiba 28. Kviečiame visus gimines ir pažįstamus -

Seserys Ieva ir Marija

Lietuviškai kalbanti

Vyrų – moterų – vaikų
gydytoja

DRA. HELGA HERING
médica

HOMENS – SENHORAS
CRIANÇAS

Av. Eulina, 99 – V. Sta. Maria
(Skersgatvis ties nr. 2214, Av. Deputado Emílio Carlo-Bairro do Limão)

Tel.: 220-0439 / 266-3569

MŪSŲ ŽINIOS

AMŽINIEJI APŽADAI

Lapkričio 5 d. vakarą šv. Kazimiero parapijoje buvo svarbi sventė, nors ir kukliai pravesta. Tai t. Antano Sauraičio, vos sugrįžusio iš ilgos kelionės po Braziliją, galutiniai, amžinieji apžadai jezuitų ordine.

20 val. prisipilūė, organizatoriui tiek nelaukiant, parapijus salė, kurioje buvo įrengtas altorius koncelebracijai. Prigūžėjo daug lietuvių ne tik iš arti, o ir iš gan tolimų apylinkių, ypač daugiau dirbantieji su jaunimu. Matėsi ir klebonas kun. J. Šeškevičius, t. V. Pupinis ir keiči kiti tėvai įzuitai iš Colégio S. Luiz bei iš Anchietauno, tarp kurių buvo Brazilijos provincijos atstovas L. Antonio Aquino.

Koncelebravo Mišias t. Daugintis, t. Saulaitis, Pe. Araújo ir kun. Gavėnas. Kai kas vėliau pastebėjo, kad tikrai „ekumeninės“ pamaldos: jėzuitai ir saleziečiai, lietuviai ir brazilai, pravedant skaitymus bei komentarus tai viena, tai antra kalba.

Prieš priimdamas komunią, atsiklaupęs prieš t. Daugintį, kuris atstovavo vienuolijos generolą, t. Saulaitis padarė galutinius skaitybės, neturto ir paklusnumo apžadus, nusistatęs pasišvesti kitų, ypač gi jaunimo, labui.

Paskui vyko kuklios vaišės, prieš kurias tačiau kiekvienas norejo asmeniškai pasveikinti t. Sauraitį, amžinai pasišventusį Dievo ir artimo tarnybai.

VI PAL KONGRESAS

Prieš tris savaites lankėsis Jonas Lukoševičius pranešė, kad tik dabar Urugvajaus Liet. kultūros draugija gavo valžios leidimą ruošti rietų Amerikos lietuvių kongresą, kuris turėtų įvykti 1977 metais. Dar nera žinių iš Montevideo, ar kongresas bus ruošiamas 1977 vasario mėnesį, kaip buvo manyta.

BLI SAJUNGOS VALDYBA

Brazilijos Lietuvių Jaunimo sąjungos valdyba skelbia savo sąstatą:

Arnaldas Zizas - pirmininkas,
Silvija Bendoraitytė - vicepirm.
Aleksandras Valavičius - sekt.
Žilvė Jūraitytė - sekretorė susirašinėjime su užsieniu
Mauricijus Bendoraitis - išdininkas
Liulija Kubliauskaite - sekretore
S.P. jaunimo reikalais
Leonice Kubliauskaitė - lituanistinių reikalų vedėja
Janetė Nikitinaite - sekretorė
Nancy Varbutytė - politiniai reikalai

Elena Bareišytė - narė
Robertas Saldys - narys
Klaudijus Butkus - narys.

Wanda Stefânia Iê “Pode ser que seja só o leiteiro”

GARSĖJA ARTISTĖ

Lapkričio 8 dienos „Folha de S. Paulo“ aprašo lietuvaite artistę Wandą Stefanią: „Paskutiniu metu dažnai girdimas Wandos Stefanijos vardas. Teatre, kine, televizijoje. Ji vaidina diamoje „A Flor da Pele“ kartu su Geraldo de Rey São Pedro teatre. Šiandien Aliança Francesa dalyvauja Caio Fernando Abreu parašyto dramatinio teksto skaityme. Sekantis vaidinimas yra „Capitão de Patente“, lapkričio 22.“

Šio ML numerio

GARBĖS LEIDĖJAI yra
ALDONA ir JONAS VALAVIČIAI

Jedviem gili padėka ir geriausi linkėjimai visai šeimai.

ML Administracija

PAGERBSIME MIRUSIUS SAJUNGOS-ALIANÇA NARIUS

Lapkričio mėn. 21 dieną, 18 valandą – sekmadienį – Lietuvių Sąjungos -Aliança Salėje, Rua Lituânia, 67 – Moóca –

Prelatas Pijus Ragažinskas

Sąjungos-Aliança Valdybai prašant, atlaikys mišias už visus mirusius Sąjungos narius. Pamaldų metu giedos V. Zelinos L.K.B.Choras. Prašomi dalyvauti mirusiųjų giminės, draugai ir pažįstami.

Nepamirškite. Lapkričio m. 21 d. 18 v.

VALDYBA

LIETUVOS KARIUOMENĖS MINĖJIMAS

Lapkričio 21 d. šv. Kazimiero p-jos salėj 17 val.

Mišios už mirusius karius ir Lietuvą.

Savanorių-kūrėjų pagerbimas

Minėjimas Literatūros Būrelio iniciatyva

Susineštos vaišės

Visi kviečiami dalyvauti.

VEIKLOS KALENDORIUS

Lapkričio 12, Japonų kultūros draugijos vakarienė, dalyvauja „Nemunas.“

Lapkričio 20-21, skautų ir skaučių savaitgalio stovyklė.

Lapkričio 21, 15 val. BL Jaunimo sąjungos valdybos posėdis būstinėje.

Lapkričio 28, Nemunas šoka Persikų šventėje Cocuera, prie Mogi das Cruzes.

Lapkričio 28: Pasaulinė migrantų-iseivių diena. Arkivyskupijos rengiama manifestacija, kurioje lietuviai turi tinkamai pasirodyti, ypač šio 50-čio proga.

Gruodžio 3, 20 val. PLIAS Brazilijos skyriaus narių susirinkimas pas inž. Algirdą Idiką - rua Maestro Chiafarelli, 736 – Jardim Paulista. Tel. 282-2919.

Gruodžio 26. Jaunimo šventė Vila Zelinoj

Sausio 29, 10 val.: PLIAS Brazilijos skyriaus narių susirinkimas pas inž. Leonardą Mitulį - jo vasarvietėj – Estrada Raposo Tavares. Tel. 273-6434 (rezidencija – SP).

vasario 3 20. „Nemuno“ koncertinė kelionė į Montevideo. Buenos Aires ir Berisso.

NB.Reikia iš anksto sužinoti, nustatyti ir suprogramuoti įvairių kalėdinių manifestacijų ciklą, kad būtų galima mažiau nesklاندum.

SKAITYKIT IR PLATINKIT
MŪSŲ LIETUVĄ!

FÁBRICA DE GUARDA-CHUVAS

GUARDA CHUVAS DE TODOS OS TIPOS, PARA HOMENS, SENHORAS E CRIANÇAS MINI-BOMBRINHAS, TIPO ITALIANO E ALEMÃO.

Vicente Vitor Banys Ltda.

Ind. 104.938.87

C. B. G. 63.802.002/001

R. Coelho Barradas, 104
V. Prudente

Fones: 274-0677 – (Res. 274-1886)
São Paulo

SEMANÁRIO

NOSSA LITUÂNIA

MŪSŲ
LIETUVA

Caixa Postal 4421
01000 São Paulo, SP.

Director responsável
ANTONIO AQUINO

Redige: Equipe Editorial
Administrador: P. Daugintis

METINĖ PRENUMERATA: 70 kr. GARBĖS PRENUMERATA: 350 kr. Paskiro numerio kaina: 1,50 kr. Užuojautos ir sveikinimai nuo 20 kr. pagal didumą. Dėl kitų skelbimų tartis su administracija. Čekius rašyti „Pedro Daugintis“ vardu.

Straipsnius ir korespondencijas redakcija taso, pertvarko savo nuožiūra. Nenaudoti raštai gražinami tik autoriui prašant. Pavardė pasirašyti straipsniai būtina išreikšia redakcijos ir leidėjų nuomonę. Už skelbimų kalbą ir turinį redakcija neatsako. Laikraštis spausdinamas pirmadienį: vietinės žinios ir pranešimai 9-10 puslapiams redakcijai įteiktini ne vėliau kaip iki sekmadienio vakaro.